

γ-αλγες μας τρῶνε σαφὶς κορφές ἀπὸν τὰ δρυάκια καὶ τὰ κατσοπόιμα, δὲ δῶνε γουρσουζιές τσῆ στράτας (σαφὶς = μόνον) Κρήτ. || Γνωμ. Ἡ πολλὴ παστρικοσύνη εἶναι μισῆ γουρσουζιά Ἐννέα Χωρ. Συνών. βρωμιά. 5) Κακία, δυστροπία, ἀταξία, ζαβολιά Κρήτ. Μακεδ. (Κολινδρ.) Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Κορινθ.)—Λεξ. Δημητρ. 6) Φιλαργυρία "Ηπ. (Ζαχύρ.) Πελοπν. (Κίτ.) : 'Αρρώστησε ἀπὸ τὴ γρουσουζιά τον ποὺ δὲ δύνεται νὰ φάῃ Κίτ. Συνών. τσιγκοννιά.

γρουσουζιαίνω ἀμάρτ. γρουσουγιαίνου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρον σον ζηζης.

Γρον σον ζεύω 1, τὸ δπ. βλ.: Μὴ λέγες τέτι τενα λόγια καὶ τὸ γρουσουγιαίνεις τὸ παιδί! Μάν.

γρουσουζιάρικος ἐπίθ. Πελοπν. (Βερεστ.) κ.ά.

'Εκ τοῦ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γρον σον ζηζης.

Γρον σον ζηζης 1, τὸ δπ. βλ.: 'Ο σμυκτοφρίδης ἄνδρωπος εἶναι γρουσουζιάρικος.

γρουσουζιασμένος μετοχ. ἐπίθ. "Ανδρ. Μόν.

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γρον σον ζηζης.

1) 'Ο πάσχων παρ' ἀξίαν, διάτυχος Μόν.: Δὲν ξέρω ποῦ πήσεις ή γρουσουζιασμένη. 2) 'Ο ἀπαίσιος, δικαίος "Ανδρ. Μόν.: 'Ο γρουσουζιασμένος, είδα μοῦ 'καμενε! Μόν.

γρουσουζικα ἐπίφρ. Ίων. (Σμύρν.) Πελοπν. ("Αρν.) κ.ά.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρον σον ζηζης.

'Απαισίως, κατὰ τρόπον δυσοίωνον ἐνθ' ἀν. : Ξεκονυπίσουν ἀπὸ δῶ, ποὺ ὅχες πρωΐ - πρωΐ, δευτεριάτικο, νὰ μὲ συγχύσῃς καὶ νὰ πάῃ ή 'βδομάδα γρουσουζικα! Ίων. (Σμύρν.) Βαράει ή καμπάνα γρουσουζικα η λυπτηρά Πελοπν. ("Αρν.)

γρουσουζικος ἐπίθ. πολλαχ. δύογρουσουζικος Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) γουρσουζικος Κρήτ. (Κίσ.) Θεσσ. (Κρυόβρ.) Μεγίστ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γουρσουζικος Λέσβ. χονρουζικος Θεσσ. (Χάσ.) "Ηπ. (Κόνιτσ.) χουρσουζικος "Ηπ. (Κουκούλ.) 'ουρσουζικος "Ηπ. (Ζαχύρ.) Πράμαντ. Θεσσ. (Κρυόβρ. Συκαμν.) Θράκ. ('Αδριανούπ.) Μακεδ. (Βλάστ.) γουρσουλεμές 'Αθην. Πειρ. γουρσουλεμές 'Αθην. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Πειρ. γουρσουζελές Κρήτ.

'Εκ τοῦ οὐδ. γρον σον ζηζης τοῦ ἐπιθ. γρον σον ζηζης.

1) Γρον σον ζηζης 1, τὸ δπ. βλ., σύνηθ. : Τὰ σαββατογεννημένα παιδιά εἶναι γρουσουζικα καὶ ἔχονν κακὸν ποδαρικό Πελοπν. ("Ηλ.) "Αμ' ἀδαμώνω 'ς τὸ δρόμο μον παππᾶ, δέν' ἐνα κόδο 'ς τὸ μαδήλι μον, γιατὶ λένε πὼς ή ἀδάμωσ' αὐτή 'ναι χρουσουζικη Μῆλ. "Ητανε χρουσουζικο τὸ παιδί ποὺ γεννήθηκε, πέθανε ὁ πατέρας του Πελοπν. ("Αναβρ.) 'Ονρσουζικον χέρι μᾶς ἔκλιψι τὰ κιράδια "Ηπ. (Κουκούλ.) Γρουσουζικο μιαρὸ ἐβγῆκε, μόρο νὰ πά τὸ σφάξωμε (μιαρὸ = ζῶν) Κρήτ. (Σητ.) Χρουσουζικο ζῶ, νὰ τὸ πουλήσῃς Πελοπν. (Λευκτρ.) Γρουσουζιτση ή ἀγο-

ρά μας "Ανδρ. 'Η Τρίτη εἶναι χρουσουζιτση μέρα Εῦβ. (Βρύσ.) — "Ω! τὸ στρίγγιλικο, τὸ κακοπόδαρο, ὥ! τὸ γρουσουζικο, δπον φωμόφαγε τὸν πατέρα του! Α. Παπαδιαμάντ., Νοσταλγ. 95. 2) Γρον σον ζηζης 2, τὸ δπ. βλ., "Ηπ. (Ζαχύρ.) Πελοπν. (Κίτ. Λάγ.) : 'Ει διάλη ἀδικοθάνατο τὸ γρουσουζικο Πελοπν. (Λάγ.) Μωρέ, γρουσουζικο ἔραι, δῦλο ἄρρωστο τὸ θυμοῦμαι Κίτ. || Φρ. Μωρέ, 'ονρσουζικον! (ἀρά) Ζαχύρ. 3) Γρον σον ζηζης 3, τὸ δπ. βλ., 'Αστυπ. 'Ερεικ. "Ηπ. (Κουκούλ. Πράμαντ. Σχωρ.) Θεσσ. (Συκαμν.) Κῶς Μακεδ. (Γαλατ. Δεσκάτ. Καταφύγ. Κοζ.) Πελοπν. ("Αρν.): Τὶ 'ουρσουζικονς ἄνθρωπον εἰρι αὐτό-ια, μὴ κανέναν δὲν κάμη! Καταφύγ. 'Απον πατέρα καλὸ κι ἀπὸ μάννα βγαίν'ν 'ονρσουζικο πιδιά (Συκαμν.) 'Ἐν δὸ θέλω νά 'οτη μαζ-ζιμ μας, είναιχ χρουσ-σούζ-ζικομ παιν Κῶς Βρέ τον 'ονρσουζικον, ποὺ ἀνέφ'κιν 'ς τὰ κλουνάρια! Γαλατ. Νὰ σὶ σονγλίσον μὶ τοὺ τσικικάδραχτον, 'ονρσουζικον τοῦ διαβόλ' Κοζ. Νὰ ζαθῆς, 'ονρσουζικον! Δεσκάτ. Τὰ 'ονρσουζικο πιδιά τ'σ γειτονιῆς αὐτόθ. Βρέ, χρουσουζικο, ἐγὼ σ' ἔχω τόσα χρόνια καὶ ποτὲ δὲν ξέρω νὰ μοῦ πῆς ἔνα λόγο, νὰ μὲ φκαριστήσης 'Αστυπ. Χρουσουζικο πλάσμα, μοῦ τσάκισες τὴ μποτίλια! Σχωρ. Γρουσουζικο, ἔφαες τὸν πατέρα σου! "Αρν. Μούρ' 'ονρσουζικον, τ'ρᾶς νὰ φᾶς τ'σ γονέους σ' μὲ τ' γκρίνια; Πράμαντ. Γρουσουζικα φάρια, βωρέ, αὐτοὶ οἱ σκαρμοί! 'Ερεικ. 4) Γρον σον ζηζης 6, τὸ δπ. βλ., Καρ. ('Αλικαρνασσ. κ.ά.): Χρουσουζικο στσυλλὶ (δηλ. τεμπέλικο, τεμπέλικο σκυν λλο) 'Αλικαρνασσ.

γρουσουζλαμᾶς ἐπίθ. γουρσουζλαμᾶς "Ιμβρ. Μεγίστ. Σάμ. γουρσουσλαμᾶς Θεσσ. (Πήλ.) γρουσουζλαμᾶς "Ανδρ. Ίων. (Μπουρνόβ.) Μεγίστ. Προπ. (Μηχαν.) Σάμ. γρουσουζλαμᾶς Μόν. χρουσουζλαμᾶς Μῆλ. 'ονρσουζλαμᾶς Μακεδ. (Βλάστ.) γουρσουλεμές 'Αθην. Πειρ. γουρσουλεμές 'Αθην. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Πειρ. γουρσουζελές Κρήτ.

'Εκ τοῦ Τουρκ. u g u r s u z l a m a.

1) Γρον σον ζηζης 1, τὸ δπ. βλ., 'Αθην. Μεγίστ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) : 'Ηρθε πρωτομηγά 'ς τὸ σπίτι μον δι γρουσουλεμές κ' ἔπεσα καὶ τσακιστηκα 'Αθην. Πειρ. 'Απ' αὐτὸν τὸ γουρσουλεμέ περιμένεις ποδαρικό; αὐτόθ. Τὶ ἔπασε 'ς τὰ χέρια του αὐτὸς δι γουρσουλεμές καὶ δὲν τό 'σπασε; αὐτόθ. 2) Γρον σον ζηζης 2β, τὸ δπ. βλ., Μόν.: Elda νά 'καμε δι γρουσουζλαμᾶς; 3) Γρον σον ζηζης 3, τὸ δπ. βλ. 4) 'Ο ἀνήθικος Μακεδ. (Βλάστ.) 5) 'Ο δργίλος "Ανδρ. 6) Γρον σον ζηζης 5, τὸ δπ. βλ., Σάμ. 7) Γρον σον ζηζης 6, τὸ δπ. βλ., "Ιμβρ.

γρουσουζλαντίζω ἀμάρτ. δύογρουσουζλαντίζω Προπ. ("Αρτάν.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. u g u r s u z l a m a k.

Δυστροπῶ.

γρουσουζλίκι τό, δύογρουσουζλούκι Κρήτ. (Νεάπ.) — Λεξ. Περίδ. γουρσουζλίκι Κρήτ. χονρουζλίκι Μεγίστ. γουρσουζλίκι Κύπρ. γουρτσουζλίκι Κύπρ. βονρτουζλίκι Κύπρ. γρουσουζλίκι "Ηπ. (Τσαμαντ.) Σάμ. (Μαραθόκ.) γρουσουζουζλίκι Πελοπν. (Γαργαλ. Μεσσην. Τριφυλ.) χρουσουζουζλίκι "Ηπ. (Μαργαρ.) Ικαρ. 'ονρσουζλούκι Μακεδ. (Βέρ. Εράτυρ. Σιάτ.) 'ονρσουζλίκι Μακεδ. (Γαλατ. Κολινδρ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. u g u r s u z l a m a k = κακὸς οἰωνός.

1) Γρον σον ζηζης 1, τὸ δπ. βλ., "Ηπ. (Τσαμαντ.) Ικαρ. Κρήτ. Κύπρ. Μεγίστ. Πελοπν. Σάμ. (Μαραθόκ.)

- 2) Γρονσόνζιά 5 Κύπρ. Μακεδ. (Γαλατ. Κολινδρ.)
"Εφκειασις πάλι τον 'ονρσονζλίκ' Κολινδρ. Τι καιριράς 'π'
τον πονδοντάρ', διλον 'ονρσονζλίκια (πονδοντάρ' = διπόλι
κοντὸς ἀνθρωπος) Γαλατ. 3) Λαιμαργία Σάμ. (Μαραθόκ.)
4) Βωμολοχία Μακεδ. ('Εράτυρ.)

γρουσουζλίκω ἐπίθ. θηλ. 'ονρσονζλίκον Μακεδ. (Κοζ.)
'Εκ τοῦ ούσ. γρονσόνζιά.

Κοντός μπόλα, δολία.

γρουσουζογυναῖκα ἡ, ἀμάρτ. γονρσονζογυναῖκα
Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ.) χρουσουζογεναῖκα Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. γυναῖκα.
Γυνὴ ὀκνηρά. β) Γυνὴ ρυπαρὰ καθ' ἔκυτήν καὶ εἰς τὰ
τοῦ ούκου Κρήτ. (Ζερβιαν. Κίσ.)

γρουσουζοδουλεὺδ ἡ, Πελοπν. (Γαργαλ.) γονρσονζοδουλεὺδ Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) χρουσουζοδουλεὺδ Πελοπν. (Γαργαλ.) χονζονδ'λεύδ Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. δονλεύδ.
1) Πρᾶξις τῆς ὄποιας ἡ ἐκτέλεσις θεωρεῖται διτι ἐπιδρῆ δυσ-
μενῶς εἰς τὴν ἔκβασιν διαφόρων ὑποθέσεων Κρήτ. (Κίσ.)
Πελοπν. (Γαργαλ.): 'Αρχίνησες πάλι μὲ τὶς γρουσουζοδου-
λεὺδ σον. 2) Ραδιουργία Στερελλ. (Αίτωλ.): Τήρα μὴ σ'
φκειάσ' κάνιγά χονζονδ'λεύδ αὐτός. 3) 'Εργασία πρόχειρος
ἀτακτος Κρήτ. (Κίσ.): Δὲ θέλω τοι γονρσονζοδουλεὺδ τση,
καλλιγά τὰ κάμιο τὴν βονγάδα μοραχή μου.

γρουσουζόκαιρος ὁ, ἀμάρτ. γονρσονζόκαιρος Κρήτ.
(Κίσ.) χρουσουζόκαιρος Ρόδ. γρουσουζοκαίρης Πελοπν.
(Γαργαλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. καιρός.

Καιρὸς ἀστατος, ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις δυσάρεστος
προκαλοῦσσα ἀνίαν ἐνθ' ἀν.: Μᾶς ἔκλεισε δι γρουσουζοκαί-
ρης ἔνα μῆνας τὸ χωριό Πελοπν. (Γαργαλ.) Μὲ τοῦτον τὸ
γονρσονζόκαιρο θάντ' ἀπομείνοντε οἱ ἐλιές ἀμάζωχτες διφέ-
τος Κρήτ. (Κίσ.)

γρουσουζοκλέφτης ὁ, ἀμάρτ. γονρσονζοκλέφτης Δ.
Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. κλέφτης.

'Ο ζωοκλέπτης, ὁ κλέπτης μεμονωμένου ζώου, διὰ νὰ
φάγη αὐτὸ καὶ διχι διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ. Συνών. κοπρίτης.

γρουσουζόκορμο τό, ἀμάρτ. χρουσουζόκορμο Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. κορόμι.

"Ανθρωπος ἐλεεινοῦ χαρακτῆρος. Συνών. γρονσόνζό-
κορμο.

γρουσουζόπαιδο τό, Πελοπν. (Κίτ.) χρουσουζόπαι-
δο Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. παιδί.

1) Παιδίον ἀτυχές, δυστυχισμένον Πελοπν. (Κίτ.): Τί
θὰ κάμη τὸ γρουσουζόπαιδο τώρα ποὺ ἔμειτε ὀρφαρό;
2) Παιδίον ἀτακτον ἡ ὀκνηρὸν Ρόδ.

γρουσουζόπραμα τό, ἀμάρτ. χρουσουζόπραμα Ρόδ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. πρόμα.

Γρονσόνζόπραμα, τὸ ούσ.

γρουσουζουλεύω ἐνιαχ. 'ονρσονζ'λεύον "Ηπ. (Κου-
κούλ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γρονσόνζον λιά.

Γρονσόνζεύω 1, τὸ δπ. βλ., ἐνθ' ἀν.: Λὲρ εἰν' ἀνάγη
τὰ τοὺν γιλᾶς τοὺν ἄλλον, τ' ν 'ονρσονζ'λεύς τότε τὴ δ' λειά
σον κὶ δὲ σ' βγαῖν' γιὰ καλὸ Κουκούλ.

γρουσουζουλιά ἡ, γονρσονζ'λιὰ "Ηπ.(Ζαγόρ.) γρου-
σονζ'λιὰ 'Αλόνν. "Ηπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Δομοκ. Πολυνέρ.)
Μεγαν. Στερελλ.(Σπάρτ.) γρουσουλιὰ "Ηπ.(Δερβίτσ.) χρου-
σουζουλιὰ "Ηπ. (Μαργαρίτ. Πάργ. Τσαμαντ.) Πελοπν.
(Καλάβρυτ.) 'ονρσονζ'λιὰ "Ηπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) Μακεδ.
(Δεσκάτ.) — Δ. Βουτυρ., Είκοσι Διηγ. 2 χορζονζιλιὰ "Ηπ.
χ'σονζ'λιὰ Λέσβ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. -ον λιά:

1) Γρονσόνζιά 1, τὸ δπ. βλ., ἐνθ' ἀν.: Διάκε ἡ
κονκουνβάγηα κ' ἔκραξε 'ς τὸ κονάκι σον καὶ σημάδι εἰ-
ναι χρουσουζουλιὰ "Ηπ.(Μαργαρίτ.) Χρουσουζουλιὰ τὸ 'χει
τὰ τοῦ περάση μαῦρος γάττος ἀπὸ μπροστά τὸ πρωὶ ποὺ
κινᾶ γιὰ φάρεμα "Ηπ. (Πάργ.) Τὸν φίδ', οὐ λαγός, ἡ γάττα
κι ού παππᾶς, ἀμα τ' σ προντοψῆς τού προντ, ἔχ' νι γρου-
σονζ'λιὰ Θεσσ. (Πολυνέρ.) "Οταν λαλάῃ ἡ κόττα, είναι γρου-
σουλιὰ 'ς τὸ σπίτι "Ηπ. (Δερβίτσ.) "Αμα σπάσ' κατρέφτ'ς,
είνι γρουσουζ'λιὰ 'Αλόνν. Δὲν είδις 'ονρσονζ'λιὰ φέτους, νὰ
μᾶς ἀπορρίξουν τόσα γιδια! "Ηπ. (Κουκούλ.) "Αμα τὸν
βρῶ αὐτὸν μπροστά μ', τὸ 'χον μιγάλ' 'ονρσονζ'λιὰ αὐτόθ.
Δὲν γάν' νὰ τὸν κρύψῃς, είνι γονρσονζ'λιὰ "Ηπ. (Ζαγόρ.)
2) Κακοτυχία, ζημία "Ηπ. (Ζαγόρ.) — Δ. Βουτυρ., ἐνθ' ἀν.:
Μιγάλ' Παρασκευή, νὰ μὶ κάν' τέτευα 'ονρσονζ'λιά!
Ζαγόρ.

γρουσουζοχρονιά ἡ, ἐνιαχ. γονρσονζοχρονιά Κρήτ.
(Κίσ. κ.ά.) γονρσονζοχρονὲ Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γρονσόνζης καὶ τοῦ ούσ. χρονιά.

"Ετος ἀφορίας, δυστυχίας ἐνθ' ἀν.: Τότε θὰ είναι γονρ-
σουζοχρονὲ γιὰ τὸ κονράδι καὶ θὰ ἀρχίσουν τὰ φίγροντ (τὰ
αλγοπρόβατα θὰ ἀρχίσουν νὰ γεννοῦν προώρως, νὰ πάσχουν
ἀποβολήν) Κρήτ. 'Ετέθοια γονρσονζοχρονιά δφέτος! Στα-
λιὰ νερὸ δὲν ἔβγαλε, νὰ καθοῦντε θέλει κ' οἱ γι-ἀθρωποι καὶ
τὰ δῖα! Κρήτ. (Κίσ.)

γρούτα ἡ, Κύπρ. Πόντ. (Ινέπ.)

Τὸ Βυζαντ. γροντά, τὸ δπ. ἐκ τοῦ Λατιν. grutum.

1) Χυλὸς ἐκ χονδραλεσμένου σίτου, εἰς τὸν δόπιον ἀνεμεί-
χθη καὶ ποσότης τις ἀλεύρου Κύπρ.: Παροιμ.

'Αντὰν ἔτρωες τὴν γρούταν, | 'ς ἥειν ἀθ-θυμᾶσαι τοῦτα
(ὅταν ἔτρωγες τὴν γρούταν, ἔπρεπε νὰ ἐνθυμῆσαι ταῦτα
ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων τὰς δυσαρέστους συνεπείας ἀπερισκέ-
πτου πράξεώς των). 2) Χυλῶδες παρασκεύασμα ἐξ ἀλεύρου,
είδος σούπας Πόντ. (Ινέπ.) Διὰ τὴν σημασ. πβ. Λεξ. Ζω-
ναρ. εἰς τὴν λ. ἀθάρα: «ἄλευρον ἐψημένον. λέγει δὲ τὴν
γρούτην, ὡς οἶμαι». 2) Χυλῶδες γλύκυσμα ἐξ ἀλεύρου καὶ
γλεύκους, είδος μονσταλευραίς, ἦ ἐξ ἀλεύρου καὶ
μέλιτος ἢ σταφίδος Κύπρ.: Σήμερα ἔκαμα γρούτα, ἀλλὰ ἐν
τὴν ἔξωρτωσα (= δὲν τὴν πέτυχα, ἀπέτυχον κατὰ τὴν πα-
ρασκευήν της). Συνών. γροντά.

γρουτάρης ὁ, Κύπρ.

Τὸ Βυζαντ. γροντάρης, διὰ τὸ δπ. βλ. Μαχαιρ. (έκδ. R. Dawkins) 1,86 «ἔγινη γρουτάρις καὶ ἐγύριζεν εἰς τὰ
χωρία».

